

GELIJK EN STABIEL

LICHTNIVEAU

Potplantentelers Robert en Walter van den Berg lieten niets aan het toeval over bij de recente nieuwbouw van 4,3 hectare kas. Alleen de beste systemen waren goed genoeg. Om die reden kozen de broers voor de PARperfect-schermoplossing van Svensson. Het schermniveau is hiermee traploos te sturen en er is sprake van een optimale lichtverdeling door de kas. Iedere plant krijgt altijd dezelfde hoeveelheid licht, ongeacht de buitenomstandigheden. Dat werpt zijn vruchten af: de productkwaliteit én -uniformiteit verbeterden significant.

Tekst: Ank van Lier

Fotografie: Simon Metselaar

Cyclamen, campanula's en geraniums; dat zijn de teelten waar het om draait bij Kwekerij Bergcamp in De Lier. Het bedrijf omvat vandaag de dag drie locaties, met een totaaloppervlak van 9,5 hectare. "Mijn opa en oma zijn het bedrijf ooit begonnen aan de Westerlee in De Lier", vertelt Robert van den Berg. "Zij focusten op de teelt van druiven en diverse vollegrondsgewassen. Later gingen mijn vader en zijn broers zich richten op de opkweek van slapplanten. Sinds vijftig jaar worden er potplanten geteeld. Vandaag de dag sta ik, samen met mijn broer Walter, aan het roer van het bedrijf. Het voorjaar is gereserveerd voor de teelt van Campanula Addenda en Long Life-geraniums, de rest van het jaar focussen we op cyclamen. Ook richten we ons sinds kort meer op de teelt van Fresh& Fruity-geurgeraniums; een productgroep die we in samenwerking met Pedro Plant zijn gaan uitbouwen."

Uitbreiding van 4,3 hectare

Het bedrijf is volop in ontwikkeling. "Onder de noemer 'Bergcamp 3.0' bouwen we dagelijks aan groei op het gebied van teelt, personeel, automatisering, marketing en verkoop." Recent werd de locatie aan de

SCAN, LEES
ONLINE EN DEEL!

Hoogweg in De Lier fors uitgebreid, van 2,2 naar 6,5 hectare. De nieuwbouw kwam voort uit de toenemende marktvraag, geeft Robert van den Berg aan. "We waren altijd al sterk in het beleveren van de hoogwaardige groene vakhandel. Er kwamen echter ook steeds meer aanvragen vanuit de retail. Uitbreiding was nodig om dit segment beter te kunnen bedienen." De ondernemers gingen niet over één nacht ijs bij de investering in de nieuwe kas. Het hele proces - van de eerste voorbereidingen tot de ingebruikname van de nieuwbouw - nam zo'n vier jaar in beslag. "We wilden niets doen omdat we dat altijd al zo deden. We zijn echt kritisch gaan kijken hoe we ieder aspect van de nieuwbouw zo optimaal en goed mogelijk konden inrichten."

Zonlicht wegschermen

Ook het aspect 'schermen' werd onder de loep genomen. In de andere kassen van de telers hangt een enkelvoudig klimaat-scherm, om de felheid van het directe zonlicht weg te schermen op momenten dat dat nodig is. "Met dit scherm kunnen we vijftig procent van het zonlicht wegschermen. Dit is vooral belangrijk bij cycloam; dit gewas reageert heftig op scherp zonlicht. Dat kan bijvoorbeeld leiden tot verbranding, geel blad, compacte groei, enzovoorts. Naast het wegschermen van het directe zonlicht helpt het scherm energie te besparen. Maar wij zijn geen intensieve energiegebruikers." Een nadeel van de inzet van een enkel scherm is volgens Van den Berg dat - bij het trekken van een kier om te ontvochtigen - een deel van de planten toch direct zonlicht krijgt. "Bij het werken met één scherm ontstaan schaduwbanen op gewasniveau. Dit zorgt voor oneffenheden in het gewas, ook leidt dit tot een niet-gelijkmatige groei. Dat is vanzelfsprekend niet wenselijk."

Lichtdimmer

Om het geschetste probleem te tackelen, kozen de telers bij de nieuwbouw - mede op aanraden van installateur A1 Tuinbouwtechniek en enkele collega's - voor de PARperfect-schermoplossing van Svensson. "Deze oplossing bestaat uit twee schermen", vertelt Bart Bakker, Greenhouse Climate Consultant bij het bedrijf. "Het onderscherm is standaard het Harmony 2047 FR-klimaat-scherm. Dit klimaat-scherm schermt twintig procent van het zonlicht weg en heeft een unieke Hortiscatter van 85 procent. Het inkomende zonlicht wordt dus heel diffuus gemaakt, wat zorgt voor een gelijkmatige lichtverdeling over het gewas."

Het bovenscherm van de PARperfect-oplossing wordt afgestemd op de wensen van de teler. De broers Van den Berg kozen voor het Harmony 5747 FR-klimaat-scherm: een iets donkerder scherm, dat 57 procent van het licht kan wegschermen. "Met dit scherm kun je het lichtniveau in de kas traploos

sturen. Door het bovenscherm meer of minder te sluiten, is het mogelijk om - afhankelijk van de buitenomstandigheden - twintig tot zestig procent van het zonlicht weg te schermen. Je schermgraad is dus variabel, het werkt als een lichtdimmer. Op die manier kun je het lichtniveau in de kas op hetzelfde niveau houden en ervoor zorgen dat planten altijd gegarandeerd dezelfde hoeveelheid licht krijgen, ongeacht het weer buiten. Daarnaast kun je meer natuurlijk licht toelaten dan wanneer je werkt met een enkel scherm en altijd eenzelfde hoeveelheid licht moet wegschermen", legt Bakker uit.

De telers trekken een kier in het onderscherm om te ontvochtigen. Om te voorkomen dat op deze plek toch direct zonlicht op de planten valt, wordt het bovenscherm tegendraads gesloten. De lucht kan dan ontsnappen via de tralieafstand tussen de schermen. "Het bovenscherm dekt als het ware de kier in het onderscherm af", licht Van den Berg toe. "En door de diffusiteit van het onderscherm is toch altijd sprake van een uniforme lichtverdeling en een gelijk lichtniveau voor iedere plant."

Betere kwaliteit en uniformiteit

In dit laatste schuilt de grootste meerwaarde voor de potplantentelers. Doordat elke plant altijd hetzelfde lichtniveau krijgt, is sprake van een betere gewaskwaliteit. Van den Berg: "De planten worden immers minder blootgesteld aan extremen, waardoor we bijvoorbeeld minder geel blad zien. En doordat we nu op ieder moment van het seizoen hetzelfde lichtniveau voor de plant kunnen realiseren, is de uniformiteit beter. Ongeacht de weersomstandigheden kunnen we altijd eenzelfde product leveren aan onze afnemers. Dat is veel waard. En het feit dat we meer natuurlijk licht kunnen toelaten, komt de gewasontwikkeling ten goede." Daarnaast helpt de PARperfect-schermoplossing in de wintermaanden extra energie te besparen. "Dan worden de schermen beiden gesloten", vertelt Bakker. "Met één scherm bespaar je gemiddeld 47 procent op energie, met een tweede scherm nog eens 17 procent." Ook dat is een belangrijke troef, aldus de teler. "De PARperfect-schermoplossing helpt ons om duurzamer te werken."

Zoektocht

Van den Berg geeft wel aan dat het een zoektocht is om het juiste lichtniveau te bepalen voor ieder soort gewas. "Ik denk dat we een heel eind zijn, zeker bij cycloam, maar dit vraagstuk is nog zeker niet uitgekristalliseerd." De teler is tevreden over de samenwerking met Svensson. "We zijn goed geadviseerd in het voortraject en kregen de gelegenheid om diverse andere telers te bezoeken, die al met PARperfect werken. En ook nu worden we nog begeleid, bij het optimaliseren van de instellingen en het finetunen van de installatie."

'EEN PROJECT ZONDER HOBBELS'

Kevin Kuivenhoven, commercieel manager bij A1 Tuinbouwtechniek in 's-Gravenvande, attendeerde de broers Van den Berg op de PARperfect-schermoplossing. "Zij waren op zoek naar een mogelijkheid om een variabele schermgraad door de dag heen te realiseren", zegt Kuivenhoven. "Ik kende de PARperfect-schermoplossing van andere bedrijven, dus dit was een 'een-tweetje' voor mij. Met PARperfect kun je de schermgraad immers sturen, heb je in feite meerdere doektypes in één." A1

Tuinbouwtechniek installeerde de schermen. Dit verliep volgens Kuivenhoven uitermate soepel. "Ik heb nog nooit een nieuwbouwproject meegemaakt dat zo vloeiend verliep. Het was een project zonder hobbels; dat gebeurt niet vaak. Dat was te danken aan de kassenbouwers en de ondernemers, die er bovenop zaten. Er werd open en duidelijk gecommuniceerd en niet omheen gedraaid. Hierdoor wist iedereen wat hij moest doen en ontstond geen verwarring. Dat was uitermate prettig."